

Kunnskapsdepartementet
Epost: postmottak@kunnskapsdepartementet.no

Asker, 6. januar 2023

HØRING: FORSLAG OM ENDRINGER I PRIVATSKOLELOVEN MED FORSKRIFT

Høringsnotatet presenteres som forslag om økt innflytelse for lokale folkevalgte. Nyhetsmeldingen fra departementet fremhever at formålet er å gi lokalpolitikere mer makt til å si nei til privatskoler.

[DEPARTEMENTETS NYHETSMELDING OM HØRINGEN 7 DESEMBER 2022](#)
[DEPARTEMENTETS SIDE FOR HØRINGEN](#)

Høringsnotatet understreker at privatskolelovens § 1-1, som henviser til menneskerettsloven, ikke skal forstås slik at godkjenning og finansiering av skoler etter privatskoleloven er nødvendig for å oppfylle Norges folkerettslige forpliktelser etter bl.a. EMK protokoll 1 artikkel 2:

Ingen skal bli nektet retten til utdanning. Funksjoner staten påtar seg i utdanning og undervisning, skal den utøve med respekt for foreldres rett til å sikre slik utdanning og undervisning i samsvar med deres egen religiøse og filosofiske overbevisning.

[EMK PROTOKOLL 1 ART. 2](#)

Fra vår side vises det til konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, art. 13. 3:

Konvensjonspartene forplikter seg til å respektere foreldres og, når det er aktuelt, vergers frihet til å velge andre skoler for sine barn enn dem som er opprettet av offentlige myndigheter, forutsatt at skolene oppfyller eventuelle minstekrav til undervisningen fastsatt eller godkjent av staten, og til å sikre sine barn en religiøs og moralsk undervisning i samsvar med deres egen overbevisning.

[KONVENSJON OM ØKONOMISKE, SOSIALE OG KULTURELLE RETTIGHETER ART. 13.3](#)

En rekke andre forpliktelser, både folkerettslig og jf. norsk lov, er også relevante. Det er redegjort for dette i en anmodning til Statsforvalteren i Oslo og Viken om tilsyn med skoleeier Oslo kommune.

[ANMODNING FRA VERDIALLIANSEN OM TILSYN • OPPLÆRINGSLOVEN § 14-1 • OSLO KOMMUNE](#)

Statsforvalterens vurdering av anmodningen foreligger ikke når denne høringskommentaren sendes.

Verdialliansen vurderer at det skjer en ideologisk og politisk ensretting i norsk skole som avviker fra opplæringsloven, læreplanverket og skolenes folkerettslige forpliktelser.

I tillegg til anmodningen om tilsyn med Oslo kommune, vises det til Bærum kommune, hvor en grunnskole er sertifisert av en utenforliggende interesseorganisasjon.

[BÆRUM KOMMUNE JAR SKOLE HANDLINGSPLAN SKOLE GODKJENT SOM REGNBUEFYRTÅRN](#)

Ekstern interesseorganisasjon med ideologisk og politisk endringsagenda for skolen blir gitt mandat til å skissere og godkjenne skolens handlingsplan i forhold som reguleres av opplæringsloven, skolens forpliktelser til miljørettet helsevern, annen norsk lovgivning og folkerettslige forpliktelser.

Dersom den offentlige grunnskolen på denne måten etablerer ideologiske og politisk skolering i den obligatoriske undervisningen, så vil flere elever, ansatte og foreldre komme i samvittighetskonflikt og oppleve skolen som arene for fremmedgjøring og utstøting. En slik utvikling vil etter vår forståelse være i konflikt med læreplanverket, opplæringsloven og skolens folkerettslige forpliktelser.

Det er ikke rimelig å forvente at foreldre skal forsvare sine lov- og konvensjonsfestede rettigheter i klage- og tilsynsprosesser, og kanskje rettslig for domstolene. Uavhengig av den offentlige skolens eventuelle lovbrudd, kan det være mer nærliggende å velge alternative privatskoler.

Når slike forhold som her påpekes utløser behov for alternativ skole, så er det naturlig at staten har ansvar for økonomisk dekning. Staten kan ikke både støtte slik ensretting som det vedlagt materialet dokumenterer, og samtidig vedta regulatoriske og økonomiske barrierer mot alternative skolevalg.

Foreldre finansierer den offentlige skolen som skatteyttere. Økt ideologisk og politisk ensretting av den offentlige grunnskolen betyr at foreldre som ikke opplever at den offentlige skolen respekterer deres filosofiske og religiøse oppfatning likevel må delta i finansieringen av den offentlige skolen. Dette utfordrer tros- og livssynsfriheten, og taler for statens økonomiske dekning av alternativer.

Statens ansvar for at norsk grunnskole er organisert, tilrettelagt og drives i samsvar med skolens folkerettslige forpliktelser blir ikke påvirket, endret eller redusert ved at lokale folkevalgte gis økt innflytelse og makt over vedtak om godkjenning eller ikke godkjenning. Dette er statens ansvar, uavhengig av hvilket forvaltningsorgan og/eller folkevalgt organ som gjør vedtak om godkjennelse.

Retten og plikten til grunnskoleopplæring er en grunnleggende menneskerettighet som også har hjemmel i egen paragraf i grunnloven. Dersom norske kommuner, eventuelt med støtte fra staten, endrer den offentlige skolens organisering og innhold i økende konflikt med foreldrenes religiøse og filosofiske overbevisning, og samtidig fjerner reell mulighet for alternative valg, kan resultatet i ytterste konsekvens bli en situasjon hvor Norge ikke ivaretar og beskytter retten til opplæring.

Med vennlig hilsen
VERDIALLIANSEN

Jan Harsem, daglig leder

Verdialliansen - Nettverk for kristne verdier og menneskerettigheter – skal fremme og forsvare kristne verdier i samfunnet. Verdialliansen skal også fremme og forsvare kristen tro, identitet og verdigrunnlag som legitimt og beskyttet av menneskerettighetenes diskrimineringsvern.

VERDIALLIANSEN

[nettverk for menneskerettigheter og kristne verdier](#)

ORG.NR.: 913 714 547

POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge

WEB: www.verdialliansen.no / **FACEBOOK:** <https://www.facebook.com/verdialliansen>

EPOST: post@verdialliansen.no / **TLF.:** 95 77 11 99